

Zawody kiedyś i dziś

Metoda aktywizująca:

dyskusja, Ćwiczenie kreatywne, Praca w grupach/ parach,

Krótką charakterystyka:

Ćwiczenie ma na celu zwiększenie świadomości uczestników na temat zmieniającego się rynku pracy, jak również rozwijających się kompetencji, które mają wpływ na kariery zawodowe. Uczestnicy będą zastanawiać się nad zawodami, które kiedyś istniały, ale zniknęły oraz nad nowoczesnymi zawodami, które są jeszcze mało znane lub nowe. Ponadto, wspólnie wymyślą zawody, które mogą pojawić się w przyszłości, a także to, jak zmiany zawodów odzwierciedlają oczekiwania wobec kluczowych kompetencji w różnych czasach.

Czas trwania: 30- 60 minut

Cele:

- Rozpoznanie zawodów, które kiedyś istniały, a dziś są już nieaktualne.
- Zrozumienie, jak zmieniają się potrzeby rynku pracy.
- Poszerzenie wiedzy na temat nowoczesnych zawodów, które są coraz bardziej popularne.
- Stworzenie wyobrażenia na temat zawodów, które mogą pojawić się w przyszłości.
- Refleksja nad tym, jakie kompetencje są dziś uważane za kluczowe, a które z przeszłości mogą wciąż być przydatne.
- Rozwój umiejętności współpracy w grupie.
- Poprawa dialogu międzypokoleniowego.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie (5 minut)

- Prowadzący wyjaśnia cel ćwiczenia i przedstawia temat: zawody w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
- Krótkie wprowadzenie do zmieniającego się rynku pracy: jakie zawody były popularne w przeszłości, a już nie istnieją? Jakie zawody są

obecnie powszechne, ale mogą zniknąć? Jakie zawody mogą pojawić się w przyszłości?

2. Zawody z przeszłości (15 minut)

- **Zadanie 1:** Prowadzący prosi uczestników, aby w grupach (2-4 osoby) zastanowili się nad zawodami, które były popularne, ale zniknęły lub uległy transformacji.
 - Grupy zapisują na kartkach lub tablicach zawody, które pamiętają z przeszłości, np. szewc, listonosz, telegrafista, bednarz. Można się zainspirować listą zawodów z załącznika.
- **Zadanie 2:** Każda grupa przedstawia swoje zawody. Dodatkowo uczestnicy odpowiadają na pytanie: „Czym się zajmował pracownik wykonujący dany zawód?”
- Prowadzący dyskutuje z grupą o tym, dlaczego te zawody przestały istnieć i jakie zmiany technologiczne lub społeczne mogły wpłynąć na ich zniknięcie.

3. Nowoczesne zawody (15 minut)

- **Zadanie 1:** Prowadzący przedstawia przykład nowych zawodów, takich, jak content creator, influencer, specjalista SEO. Uczestnicy pracując w grupach mają za zadanie wymyślić inne współczesne zawody, które nie są powszechnie znane, np. manager wirtualnej rzeczywistości, specjalista ds. zarządzania emocjami w firmach. Można podpowiedzieć zawody przygotowane w załączniku.
- **Zadanie 2:** Grupy przedstawiają swoje propozycje zawodów oraz wyjaśniają, na czym one polegają, jakie mają zadania i w jakich branżach mogą występować.
- Prowadzący zadaje pytania do dyskusji, np.:
 - „Skąd pomysł na stworzenie nowych zawodów?”
 - Jakie technologie, potrzeby społeczne lub zmiany na rynku wpłynęły na ich pojawienie się?”

Podpowiedź: Rozwój technologii, to tylko jeden z wielu czynników wpływających na powstanie nowych specjalizacji i profesji. Zmiany demograficzne, takie jak wzrost migracji, starzenie się społeczeństw i wzrost poziomu edukacji obywateli; trendy biznesowe i zmiany w potrzebach i oczekiwaniach konsumentów, to kolejne czynniki, które mają duże znaczenie przy tworzeniu się nowych zawodów lub rozwijaniu istniejących. Pracownicy, którzy wykonują określony zawód w czasie, gdy dana specjalizacja dopiero się rozwija czerpią z tego liczne korzyści – mają zwykle bardziej ekscytującą pracę, wyższe zarobki i szanse na kształtowanie własnej profesji. Rozpoznanie

różnicy pomiędzy zawodem, który szybko pójdzie w odstawkę oraz tym, który rokuje na przyszłą, stabilną karierę nie jest wcale łatwe.

4. Zawody przyszłości (10-15 minut)

- **Zadanie 1:** Teraz uczestnicy mają za zadanie stworzyć zawody, które mogą powstać w przyszłości, bazując na obecnych trendach, takich jak sztuczna inteligencja, zmiany klimatyczne, globalizacja, rozwój kosmonautyki czy społeczeństwo starzejące się. Przykład: „menedżer zrównoważonego rozwoju planetarnego” lub „specjalista do pracy w grawitacji marsjańskiej”.
- **Zadanie 2:** Każda grupa wymyśla 2-3 zawody przyszłości i wyjaśnia, jakie umiejętności będą potrzebne do ich wykonywania. Co będzie najważniejsze w tych zawodach? Jakie technologie, innowacje czy globalne wyzwania mogą wpłynąć na ich rozwój?

5. Kompetencje przyszłości i przeszłości (10 minut)

- Prowadzący zbiera pomysły na temat kompetencji wymaganych w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, zapisując je na tablicy lub kartkach. Pytania do dyskusji:
 - Jakie umiejętności będą potrzebne w zawodach przyszłości?
 - Jakie kompetencje kluczowe w przeszłości można wykorzystać w nowych zawodach?
- Dyskusja o najważniejszych kompetencjach w różnych okresach, np. umiejętności cyfrowe, kreatywność, empatia, zdolność do szybkiego przystosowania się do zmian.

6. Podsumowanie (5 minut)

- Prowadzący podsumowuje najważniejsze wnioski z ćwiczenia. Zwraca uwagę na to, jak różne pokolenia i zmiany w technologii wpływają na zawody i kompetencje.

Materiały:

- Pisaki/ markery.
- Tablica/flipchart do zapisywania pomysłów.
- Kartki papieru do zapisania pomysłów i zawodów przez grupy.
- Karta pracy z listą zawodów - do druku/wyświetlenia na slajdach.

Wskazówki dla prowadzących:

- Zachęcaj do kreatywności i burzy mózgów podczas wymyślania nowych zawodów.
- Daj uczestnikom wystarczająco dużo czasu na refleksję nad kompetencjami i pozwól każdemu wyrazić swoje zdanie.
- Bądź otwarty na ciekawe pomysły i umożliwiał grupom dyskusję, aby uwydatnić znaczenie współpracy w poszukiwaniach zawodów przyszłości.
- Upewnij się, że każdy z uczestników rozumie wpływ technologii i globalnych zmian na ewolucję zawodów i rynku pracy.